

עין משפט
ורמז

המביא גם פרק ראשון גיטין

מסורת הש"ס

(א) ולקמן (ס"ה: ט) ונלע
(ב) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ג) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ד) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ה) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ו) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ז) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ח) ונלע (ס"ה: ט) ונלע
(ט) ונלע (ס"ה: ט) ונלע

גיליון הש"ס

תוס' ד"ה חסא וכו' א'
נאמר ששם שבתה.
לעיל דף ע"א מ"ד
דק"ל:

הגהות הב"ח

(א) וכו' ד"ה מי פון
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע

הגהות מהר"ב

רשבורג

(א) וכו' ד"ה מי פון
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע
וכו' ונלע (ס"ה: ט) ונלע

תוספות ר"ד (הש"ס)

והנהגה והיא שטרא
חסא בעלמא הוא שטרא
יקרא שטר שטרא לקנות
בו קרקע אלא בעדות
קיימת ועדות העובדי
כוכבים אינם כלום ואינם
דק"ל דלא מרע נפשיה
מ"ס אינה ערוה מן
התורה וכו' דמהימנין
לור במלמא דלא איכור
שהיה אלא לשק"י ונאילו
שטרא מרדכי דמיא
עדות (אלא) דבר
השק"י תלוי בעדותם
שאם הם שטרא מרדכי לא
קנה הקרקע בשטר אם אין
שם עדים אוהא העדות
של עובדי כוכבים אינה
כלום שטרא אין ראויין
להעיר אבל אם היה חבוב
במנהג ק"ן ה"י נקנה
הקרקע בסודר קנא
ושטרא לראיה בעלמא
והיכא דאין בו ק"ן
א"ע"ס שהחזיק לאחר
מכאן בקרקע אינו כלום
שהחזיק סבה השטר
אין ולא החזיק ע"ס
לקנות בחזקה: אמר
שמואל ר"נא דמלכותא
ד"נא מ"ס א"ע"ס שאין
שטר חתימת העובדי
כוכבים חשוד שטר שפ"י
אין כשרים להעיד מן
התורה כ"ן שהכלל גור
שהיה שטרא קיימת
ויהיו נאמנים בעדותם
שטר כשר ה"י וקונה
א"כ במלמא ואי בעית
א"כאני ח"ן מנכ"י
נשים מ"ס כל שטרא
שק"ן כנ"י נשים ש"י
הדבר נגמר דהיינו
נמי שטר מתנה: ר"י
אמר אף אלו כשרים
ואם לאו בני כרית
ניהו: מ"ס לשון ספר
כריתות וכו' ולא ש"י
בכרית גיטין וקידושין
אין נעשים שולוחים ועדים
בדבר וליכא למימר גבי
איסורא דינא דמלכותא

דאי לאו דכתיב חסר ה"ס. לא היה הא"י ישראל מתחיל ליה לכותי
מקמי: א"י הכי שטר שטרות נמי. כי חסר ישראל לנסוף יבשתי: א"י
אלה. על כרחיך עטמה מאי לא ה"י שטר שטרות בחזקת חסר ע"י
הקדמה וז' דלמדין הא"י ישראל רוחא שנק למאן דקשיש מיניה שטרא
את העדות עם ישראל זה החסר
ישראלים וקשיש ממנו והכותי ושכחם
ישראל זה חסר היה סבור שיחסי
בעל השטר עמו אחד ישראל הקניס
לפיכך חסר נחמתי השטר והמלכה
בא והחסר אחריז את הכותי למעלה
הימנו: כאל נמי. נגט אשה ניומא
רווחא שנק: ואם אומרם. מתניין
דמכר נגט ופסול נשאר שטרות
אשמעין עדי הגט אין מומיין אלא
זה כפי זה הילכך על כרחיך ישראל
זה ראה את הכותי חסר למעלה
והוא חסר למטה ואי לאו דלחבר
הוא לא לחמתי מקמי. אכל עדי
שטר שטרות מומיין זה שלל כפי זה
הילכך איכא למיחש ישראל זה חסר
לראשון נחמתי השטר ושנק רוחא
למאן דקשיש ולא ידע שיחמתי את
הכותי למעלה הימנו: מאי עטמה.
אמר רבנן שלל איתמו זה שלל כפי
זה: גזירה משום כולכס. דתמן
בפירקין דלקמן (דף ט"ו:) אמר לעשרה
כולכס כתבו גט לאשתי אחד כתב
וכולס חותמין ואי לא ה"י חתמי
כולס ה"י פסול דנקפידא תלל
דלא שויה גיטא אלא כפי לפיכך
תקנו אפילו היכא דלא אמר כולכס
שהיו כל העדים נקנאים בשעת
החתמה: תינא כל גט שיש ע"י
עד כו"ס פסול. ועלה קמאר ח"ן
מגיטי נשים: ה"ס אמינא דאפילו
תרי. כשרין נגט והא דמי חסר
לאשמעין חומרא דשאר שטרות
שטרא מרדכי כהן קא שמעין
רבא אמר לעולם תרי. כו"ס ה"י
נחמא גיטא דרנן גמליאל: וכן
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
גמליאל מיעלג פליג. ואי אמרת
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
מתנא. בערמא. מקום בית
ועד דיינים קנועין שלהן:
לא הוזכרו. נביה מדרש: לפסול:
לא נזכר ששטר כשרייה. ע"י עובדי
כוכבים הדיוטות שאין דיינים ונמנא

דאי לאו דכתיב חסר ה"ס. לא היה הא"י ישראל מתחיל ליה לכותי
מקמי: א"י הכי שטר שטרות נמי. כי חסר ישראל לנסוף יבשתי: א"י
אלה. על כרחיך עטמה מאי לא ה"י שטר שטרות בחזקת חסר ע"י
הקדמה וז' דלמדין הא"י ישראל רוחא שנק למאן דקשיש מיניה שטרא
את העדות עם ישראל זה החסר
ישראלים וקשיש ממנו והכותי ושכחם
ישראל זה חסר היה סבור שיחסי
בעל השטר עמו אחד ישראל הקניס
לפיכך חסר נחמתי השטר והמלכה
בא והחסר אחריז את הכותי למעלה
הימנו: כאל נמי. נגט אשה ניומא
רווחא שנק: ואם אומרם. מתניין
דמכר נגט ופסול נשאר שטרות
אשמעין עדי הגט אין מומיין אלא
זה כפי זה הילכך על כרחיך ישראל
זה ראה את הכותי חסר למעלה
והוא חסר למטה ואי לאו דלחבר
הוא לא לחמתי מקמי. אכל עדי
שטר שטרות מומיין זה שלל כפי זה
הילכך איכא למיחש ישראל זה חסר
לראשון נחמתי השטר ושנק רוחא
למאן דקשיש ולא ידע שיחמתי את
הכותי למעלה הימנו: מאי עטמה.
אמר רבנן שלל איתמו זה שלל כפי
זה: גזירה משום כולכס. דתמן
בפירקין דלקמן (דף ט"ו:) אמר לעשרה
כולכס כתבו גט לאשתי אחד כתב
וכולס חותמין ואי לא ה"י חתמי
כולס ה"י פסול דנקפידא תלל
דלא שויה גיטא אלא כפי לפיכך
תקנו אפילו היכא דלא אמר כולכס
שהיו כל העדים נקנאים בשעת
החתמה: תינא כל גט שיש ע"י
עד כו"ס פסול. ועלה קמאר ח"ן
מגיטי נשים: ה"ס אמינא דאפילו
תרי. כשרין נגט והא דמי חסר
לאשמעין חומרא דשאר שטרות
שטרא מרדכי כהן קא שמעין
רבא אמר לעולם תרי. כו"ס ה"י
נחמא גיטא דרנן גמליאל: וכן
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
גמליאל מיעלג פליג. ואי אמרת
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
מתנא. בערמא. מקום בית
ועד דיינים קנועין שלהן:
לא הוזכרו. נביה מדרש: לפסול:
לא נזכר ששטר כשרייה. ע"י עובדי
כוכבים הדיוטות שאין דיינים ונמנא

מפרש לה: גמ' קא פסיק ופני. כל השטרות כשרין נחמתי עובדי
כוכבים לא שאל שטרי מרדכי וכו' שטרי מתנה: בשלמא. שטרי מרדכי
לדעת לאו כה"י שטרא מיעלג אלא כו"ס: מ"ס ייב. הא גברא:
ווי. לישראל מנכרי: קמיישו. דיינין עובדי כוכבים: ה"ס דקנס.
לדעת דקרקע נקנה בכסף או בשטר והא שטרא ראה בעלמא הוא
שלא יאמר (לא) מנכריה ולא קבלתי מעות וכה"י מילתא אינהו
המיימי: דאי לאו דיהב ווי קמיישו. כ"ן דיינין קנועין ניהו:
לא ה"י מרע נפשיה. וכתיב ליה שטרא: אלא משנה. דעל דאי
השטר הוא קנה אומה נמקרת השטר היכי מקנא הא שטרא
חספא בעלמא הוא: דינא דמלכותא. של עובדי כוכבים:
השטר הדבר נגמר דיינין נמי שטר מתנה. וה"ה נמי דמי
כוכבים לא שאל שטרי מרדכי וכו' שטרי מתנה: בשלמא. שטרי מרדכי
לדעת לאו כה"י שטרא מיעלג אלא כו"ס: מ"ס ייב. הא גברא:
ווי. לישראל מנכרי: קמיישו. דיינין עובדי כוכבים: ה"ס דקנס.
לדעת דקרקע נקנה בכסף או בשטר והא שטרא ראה בעלמא הוא
שלא יאמר (לא) מנכריה ולא קבלתי מעות וכה"י מילתא אינהו
המיימי: דאי לאו דיהב ווי קמיישו. כ"ן דיינין קנועין ניהו:
לא ה"י מרע נפשיה. וכתיב ליה שטרא: אלא משנה. דעל דאי
השטר הוא קנה אומה נמקרת השטר היכי מקנא הא שטרא
חספא בעלמא הוא: דינא דמלכותא. של עובדי כוכבים:
השטר הדבר נגמר דיינין נמי שטר מתנה. וה"ה נמי דמי
כוכבים לא שאל שטרי מרדכי וכו' שטרי מתנה: בשלמא. שטרי מרדכי
לדעת לאו כה"י שטרא מיעלג אלא כו"ס: מ"ס ייב. הא גברא:
ווי. לישראל מנכרי: קמיישו. דיינין עובדי כוכבים: ה"ס דקנס.
לדעת דקרקע נקנה בכסף או בשטר והא שטרא ראה בעלמא הוא
שלא יאמר (לא) מנכריה ולא קבלתי מעות וכה"י מילתא אינהו
המיימי: דאי לאו דיהב ווי קמיישו. כ"ן דיינין קנועין ניהו:
לא ה"י מרע נפשיה. וכתיב ליה שטרא: אלא משנה. דעל דאי
השטר הוא קנה אומה נמקרת השטר היכי מקנא הא שטרא
חספא בעלמא הוא: דינא דמלכותא. של עובדי כוכבים:

דינא דמלכותא גבי פסגא: א"ר יודא יר' ר"ש לשיטתו של ר' אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי. מ"י ר' אלעזר
אין חושש לעדי החתימה דהא דכתיב וכתב על כל חתימת הגט מייד ואלו על חתימתו ולא בעי אלא עדים
שיסמנו לאשם בפנין כרתין ר' אלעזר אומר א"ע"ס שאין עליו עדים אלא שטנו לה בפני עדים כשרים ור"ש
נמי בהכי מכשר שיסמנו לה בעדים ישראלים וק"ל ד"ר אלעזר מפרש האי וכתב ותן על חתימת הגט והא
א"ע"ס שהותמין (עובדי כוכבים קרנן) שסמנו לה בפני ישראל היכי מכשר ר"ש ואומר גיטא שסמנו בערכאות
ש עובדי כוכבים והחזיק וכתב ותן וכל שאינו בותיה אינו בכתביה וי"ל דלא מכשר ר"ש ואומר גיטא שסמנו בערכאות
כוכבים אבל חתימת הגט על יד ישראל נכתב ופליג על ח"ק דפסול חותמין עובדי כוכבים דסבר כ"י דאמר עדי
נחמתי כרתי ולא מ"י כפי ספירה ואתא ר"ש לאכשורי חותמין עובדי כוכבים אבל חתימת הגט ע"י ישראל עדין
ומקשה הוא [אמר] ר' אבהו מר ר"ש במוה"ק פסול שהוא פסול מ"י א"ע"ס דא"ר אלעזר גט שאין עליו עדים
כשר וקא א"ר א"ר עליו עדים כלל אבל י"ל עדים שפסול פסול מדרבנן וילמא אחי למיפקר עליהו ופסל

קאמר נמי משמע כמינא למודה מהניא לכולי עלמא ויש לומר
דמסקפא ליה לה"ס א"י פליג רש"י אהנא קמא נכמינה ולא
אחזק מדלג קאמר כל מלוה שכתובה או שהתקנה כ"א א"ע"ס דליכא
למימר דמכל שכן שמעין ליה דהא למנא קמא כמינה מהניא ולא

דאי לאו דכתיב חסר ה"ס. לא היה הא"י ישראל מתחיל ליה לכותי
מקמי: א"י הכי שטר שטרות נמי. כי חסר ישראל לנסוף יבשתי: א"י
אלה. על כרחיך עטמה מאי לא ה"י שטר שטרות בחזקת חסר ע"י
הקדמה וז' דלמדין הא"י ישראל רוחא שנק למאן דקשיש מיניה שטרא
את העדות עם ישראל זה החסר
ישראלים וקשיש ממנו והכותי ושכחם
ישראל זה חסר היה סבור שיחסי
בעל השטר עמו אחד ישראל הקניס
לפיכך חסר נחמתי השטר והמלכה
בא והחסר אחריז את הכותי למעלה
הימנו: כאל נמי. נגט אשה ניומא
רווחא שנק: ואם אומרם. מתניין
דמכר נגט ופסול נשאר שטרות
אשמעין עדי הגט אין מומיין אלא
זה כפי זה הילכך על כרחיך ישראל
זה ראה את הכותי חסר למעלה
והוא חסר למטה ואי לאו דלחבר
הוא לא לחמתי מקמי. אכל עדי
שטר שטרות מומיין זה שלל כפי זה
הילכך איכא למיחש ישראל זה חסר
לראשון נחמתי השטר ושנק רוחא
למאן דקשיש ולא ידע שיחמתי את
הכותי למעלה הימנו: מאי עטמה.
אמר רבנן שלל איתמו זה שלל כפי
זה: גזירה משום כולכס. דתמן
בפירקין דלקמן (דף ט"ו:) אמר לעשרה
כולכס כתבו גט לאשתי אחד כתב
וכולס חותמין ואי לא ה"י חתמי
כולס ה"י פסול דנקפידא תלל
דלא שויה גיטא אלא כפי לפיכך
תקנו אפילו היכא דלא אמר כולכס
שהיו כל העדים נקנאים בשעת
החתמה: תינא כל גט שיש ע"י
עד כו"ס פסול. ועלה קמאר ח"ן
מגיטי נשים: ה"ס אמינא דאפילו
תרי. כשרין נגט והא דמי חסר
לאשמעין חומרא דשאר שטרות
שטרא מרדכי כהן קא שמעין
רבא אמר לעולם תרי. כו"ס ה"י
נחמא גיטא דרנן גמליאל: וכן
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
גמליאל מיעלג פליג. ואי אמרת
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
מתנא. בערמא. מקום בית
ועד דיינים קנועין שלהן:
לא הוזכרו. נביה מדרש: לפסול:
לא נזכר ששטר כשרייה. ע"י עובדי
כוכבים הדיוטות שאין דיינים ונמנא

דאי לאו דכתיב חסר ה"ס. לא היה הא"י ישראל מתחיל ליה לכותי
מקמי: א"י הכי שטר שטרות נמי. כי חסר ישראל לנסוף יבשתי: א"י
אלה. על כרחיך עטמה מאי לא ה"י שטר שטרות בחזקת חסר ע"י
הקדמה וז' דלמדין הא"י ישראל רוחא שנק למאן דקשיש מיניה שטרא
את העדות עם ישראל זה החסר
ישראלים וקשיש ממנו והכותי ושכחם
ישראל זה חסר היה סבור שיחסי
בעל השטר עמו אחד ישראל הקניס
לפיכך חסר נחמתי השטר והמלכה
בא והחסר אחריז את הכותי למעלה
הימנו: כאל נמי. נגט אשה ניומא
רווחא שנק: ואם אומרם. מתניין
דמכר נגט ופסול נשאר שטרות
אשמעין עדי הגט אין מומיין אלא
זה כפי זה הילכך על כרחיך ישראל
זה ראה את הכותי חסר למעלה
והוא חסר למטה ואי לאו דלחבר
הוא לא לחמתי מקמי. אכל עדי
שטר שטרות מומיין זה שלל כפי זה
הילכך איכא למיחש ישראל זה חסר
לראשון נחמתי השטר ושנק רוחא
למאן דקשיש ולא ידע שיחמתי את
הכותי למעלה הימנו: מאי עטמה.
אמר רבנן שלל איתמו זה שלל כפי
זה: גזירה משום כולכס. דתמן
בפירקין דלקמן (דף ט"ו:) אמר לעשרה
כולכס כתבו גט לאשתי אחד כתב
וכולס חותמין ואי לא ה"י חתמי
כולס ה"י פסול דנקפידא תלל
דלא שויה גיטא אלא כפי לפיכך
תקנו אפילו היכא דלא אמר כולכס
שהיו כל העדים נקנאים בשעת
החתמה: תינא כל גט שיש ע"י
עד כו"ס פסול. ועלה קמאר ח"ן
מגיטי נשים: ה"ס אמינא דאפילו
תרי. כשרין נגט והא דמי חסר
לאשמעין חומרא דשאר שטרות
שטרא מרדכי כהן קא שמעין
רבא אמר לעולם תרי. כו"ס ה"י
נחמא גיטא דרנן גמליאל: וכן
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
גמליאל מיעלג פליג. ואי אמרת
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
מתנא. בערמא. מקום בית
ועד דיינים קנועין שלהן:
לא הוזכרו. נביה מדרש: לפסול:
לא נזכר ששטר כשרייה. ע"י עובדי
כוכבים הדיוטות שאין דיינים ונמנא

דאי לאו דכתיב חסר ה"ס. לא היה הא"י ישראל מתחיל ליה לכותי
מקמי: א"י הכי שטר שטרות נמי. כי חסר ישראל לנסוף יבשתי: א"י
אלה. על כרחיך עטמה מאי לא ה"י שטר שטרות בחזקת חסר ע"י
הקדמה וז' דלמדין הא"י ישראל רוחא שנק למאן דקשיש מיניה שטרא
את העדות עם ישראל זה החסר
ישראלים וקשיש ממנו והכותי ושכחם
ישראל זה חסר היה סבור שיחסי
בעל השטר עמו אחד ישראל הקניס
לפיכך חסר נחמתי השטר והמלכה
בא והחסר אחריז את הכותי למעלה
הימנו: כאל נמי. נגט אשה ניומא
רווחא שנק: ואם אומרם. מתניין
דמכר נגט ופסול נשאר שטרות
אשמעין עדי הגט אין מומיין אלא
זה כפי זה הילכך על כרחיך ישראל
זה ראה את הכותי חסר למעלה
והוא חסר למטה ואי לאו דלחבר
הוא לא לחמתי מקמי. אכל עדי
שטר שטרות מומיין זה שלל כפי זה
הילכך איכא למיחש ישראל זה חסר
לראשון נחמתי השטר ושנק רוחא
למאן דקשיש ולא ידע שיחמתי את
הכותי למעלה הימנו: מאי עטמה.
אמר רבנן שלל איתמו זה שלל כפי
זה: גזירה משום כולכס. דתמן
בפירקין דלקמן (דף ט"ו:) אמר לעשרה
כולכס כתבו גט לאשתי אחד כתב
וכולס חותמין ואי לא ה"י חתמי
כולס ה"י פסול דנקפידא תלל
דלא שויה גיטא אלא כפי לפיכך
תקנו אפילו היכא דלא אמר כולכס
שהיו כל העדים נקנאים בשעת
החתמה: תינא כל גט שיש ע"י
עד כו"ס פסול. ועלה קמאר ח"ן
מגיטי נשים: ה"ס אמינא דאפילו
תרי. כשרין נגט והא דמי חסר
לאשמעין חומרא דשאר שטרות
שטרא מרדכי כהן קא שמעין
רבא אמר לעולם תרי. כו"ס ה"י
נחמא גיטא דרנן גמליאל: וכן
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
גמליאל מיעלג פליג. ואי אמרת
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
מתנא. בערמא. מקום בית
ועד דיינים קנועין שלהן:
לא הוזכרו. נביה מדרש: לפסול:
לא נזכר ששטר כשרייה. ע"י עובדי
כוכבים הדיוטות שאין דיינים ונמנא

גמ א"י מ"י פ"ה חל'
ניחוש כלל מ' חל'
ופ"ו חל' עבד כלל מ'
שטרות חל' מ' ק' פ'י
י' וטו"ש י"ד מ' ר'טו
פ"י:
ב ב מ"י פ"ו חל'
עדים שם ופ"י חל'
מלוה וטו"ה חל' פ'ט ש'ן
פ' טו"ש י"ד חל' פ'ט
ר'טו פ'ט מ' וטו"ה מ'
וטו"ש חל' מ' פ'ט
פ"י וטו"ש חל' מ' פ'ט
ק' פ'ט י"ט:
סא ר"י פ"י חל'
מלוה וטו"ה חל' פ'ט
ש'ן טו"ש חל' מ' פ'ט
פ'ט מ' וטו"ה חל' מ' פ'ט

מסקר רש"י
העולין בערכאות של
עובדי כוכבים. ששנו
השטרות מ"י כ"ד על עובד
כוכבים (הע"י ט"ו). אף
אלו. גיט נשים. כשרים.
חותמין עובדי כוכבים
(שם). דינא דמלכותא
דינא. כל משא ומתן
המתנהג על משפטי מלכות
שטרות לנכסיה מלכות.
דלא ה"י. שכל מ' מלכות
מקנא. עולם מלכות
חוק המלך ומשפטיה
והכל דן נגמל הוא וכן
למחוק נמנו ספרי על פי
חוק המלך הנכבד בע"י.
משום כל ר'טו"ה כ"י
ד"ו. בחזקה. נחמתי.
משום עול קרנן לא פסול
לא שלל (לשם הע"י ט"ו).
דוקא נט א"ר מ' מ' מ' מ'
כ"י. ולחזר מקריה פ'ט
תמנא. וטו"ה חל' מ' פ'ט
ק' פ'ט מ' פ'ט
תמן נט. כ"י חל' מ' פ'ט
(רש"י ב"ב ט"ז).

הוספות ר"ד
דאי לאו דכתיב חסר ה"ס. לא היה הא"י ישראל מתחיל ליה לכותי
מקמי: א"י הכי שטר שטרות נמי. כי חסר ישראל לנסוף יבשתי: א"י
אלה. על כרחיך עטמה מאי לא ה"י שטר שטרות בחזקת חסר ע"י
הקדמה וז' דלמדין הא"י ישראל רוחא שנק למאן דקשיש מיניה שטרא
את העדות עם ישראל זה החסר
ישראלים וקשיש ממנו והכותי ושכחם
ישראל זה חסר היה סבור שיחסי
בעל השטר עמו אחד ישראל הקניס
לפיכך חסר נחמתי השטר והמלכה
בא והחסר אחריז את הכותי למעלה
הימנו: כאל נמי. נגט אשה ניומא
רווחא שנק: ואם אומרם. מתניין
דמכר נגט ופסול נשאר שטרות
אשמעין עדי הגט אין מומיין אלא
זה כפי זה הילכך על כרחיך ישראל
זה ראה את הכותי חסר למעלה
והוא חסר למטה ואי לאו דלחבר
הוא לא לחמתי מקמי. אכל עדי
שטר שטרות מומיין זה שלל כפי זה
הילכך איכא למיחש ישראל זה חסר
לראשון נחמתי השטר ושנק רוחא
למאן דקשיש ולא ידע שיחמתי את
הכותי למעלה הימנו: מאי עטמה.
אמר רבנן שלל איתמו זה שלל כפי
זה: גזירה משום כולכס. דתמן
בפירקין דלקמן (דף ט"ו:) אמר לעשרה
כולכס כתבו גט לאשתי אחד כתב
וכולס חותמין ואי לא ה"י חתמי
כולס ה"י פסול דנקפידא תלל
דלא שויה גיטא אלא כפי לפיכך
תקנו אפילו היכא דלא אמר כולכס
שהיו כל העדים נקנאים בשעת
החתמה: תינא כל גט שיש ע"י
עד כו"ס פסול. ועלה קמאר ח"ן
מגיטי נשים: ה"ס אמינא דאפילו
תרי. כשרין נגט והא דמי חסר
לאשמעין חומרא דשאר שטרות
שטרא מרדכי כהן קא שמעין
רבא אמר לעולם תרי. כו"ס ה"י
נחמא גיטא דרנן גמליאל: וכן
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
גמליאל מיעלג פליג. ואי אמרת
מעשה למחור חסריה מוסרתי כ"י:
מתנא. בערמא. מקום בית
ועד דיינים קנועין שלהן:
לא הוזכרו. נביה מדרש: לפסול:
לא נזכר ששטר כשרייה. ע"י עובדי
כוכבים הדיוטות שאין דיינים ונמנא